Ч. 140 Неділя 23 червня (6 липня) 1902. Рік XII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 12

Письма приймають ся лиш франковані

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно „ —·40
Поодиноке число 2 с.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно „ —·90
Поодиноке число 6 с

Сойм краєвий.

Вчерашне засїданє сойму розпочало ся о годинї 10½ перед полуднем. На порядку дневнім самі дрібні справи. Пять справоздань видїлу краєвого — чотири самостійні внесеня посольскі (о. Стояловского о заложенє утраквістичної польско-німецкої учительскої семинариї в Бялій; п. Дзєслєвского о допущенє реалістів до студий унїверситетских; п. Целєцкого о отвореню кредиту „кружкам рільничим“ з фонду годівляного в сумі 100.000 корон і п. Старуха в справі зміни конкуренцийного закона) — девятнайцять справоздань ріжних комісий рівнож в справах меншої ваги.

Перед приступленєм до порядку дневного відчитано внесені перед засїданєм петициї, самостійні внесеня посольскі і інтерпеляциї, між ними інтерпеляцию пос. Гурика і тов, в справі будови школи в Єзуполї.

По відчитаню інтерпеляций, внесень і петиций приступлено до порядку дневного.

Справоздания краєвого Видїлу: 1) щоби шпиталеви в Коросні надати характер публичности, — 2) щоби Радї повітовій в Снятинї дати призвіл на затягненє позички в квотах 60.000 кор. і 24.000 кор. — 3) щоби обшарови двірскому в Конюхах призволити на побиранє мита на двох мостах на Днїстрі на дорозї до Гординї; — і 4) щоби повітовій Радї, взглядно видїлови в Дрогобичи призволено на побиранє мит на дорогах: Дрогобич-Глинне. Лишня-Підбуж і Вигода-Мединичї — принято.

Наступило перше читанє і мотивованє самостійних посольских внесень.

1) Внесенє п. Стояловского в справі заснованя нїмецко-польскої семинариї в Бялій, відіслано до комісиї шкільної.

2) Внесенє п. Дзєслєвского о допущенє реалїстів до унїверситетских студий, відіслано до комісиї шкільної.

3) Внесенє п. Целєцкого о право побору субвенциї для кулок рільничих з краєвого фонду годівляного, в сумі 100.000 корон, відіслано до комісиї краєвого господарства.

4) Внесенє п. Старуха і тов. в справі зміни закона конкуренцийного, відіслано по мотивованю до комісиї адміністрацийної.

З порядку наступили справоздания комісий, з котрих отсї важнійші:

Справозданє комісиї адміністрацийної о внеску п. Розвадовского і о петициї видїлу Ради повітової в Тарнобжеґу, в справі установленя посад ґеометрів при кождім судї повітовім, з візванєм до правительства, щоби креовало посади ґеометрів при кождім судї повітовім, — принято.

Справозданє комісиї адміністрацийної з петициї видїлу ради повітової в Тарнобжеґу в справі доручуваня сторонам письм і візвань політичних і скарбових властий за посередництвом урядів почтових, або власних орґанів безплатно а не як доси за посередництвом урядів громадских, згідно з тою петициєю — принято.

Справозданє комісиї громадскої о численних петициях рад повітових в предметі признаня громадам винагороди з державного скарбу за сповнюванє чинностий порученого обсягу дїланя з резолюциєю до правительства, щоби як найскорше видав закон, означуючий докладно границї припорученого обсягу дїланя і нормуючий винагородженя громад за сповнюванє сих чинностей — принято.

Справозданє комісиї санітарної о предложеню видїлу краєвого в предметі помноженя числа санітарних округів в р. 1902 з тим, що сойм годить ся на утворенє нових 10 округів санітарних — принято.

При кінци засїданя відчитано ще інтерпеляциї внесені в часї засїданя, між котрими є також три інтерпеляциї руских послів а се: 1) о. Богачевского в справі виборів в громадї Олеша пов. Томач, 2) дра Короля в такійже справі виборів в Делятинї і 3) Митрополита Впр. о. А. Шептицкого в справі вивласненя 60 господарів з Жабя Скарбківскою фондациєю.

По залагодженю справоздань комісийних засїданє о год. 2½ по пол. закінчено. Найблизше засїданє нинї о год. 10 рано.

Новинки.

Львів дня 6 го липня 1902.

— **З тов. „Просьвіта“.** В місяци червни відбув головний видїл товариства чотири засїданя, на котрих полагоджено між иншими отсї справи: 1. Принято звіт зі звичайних загальних зборів читалень „Просьвіти“ в Майданї повіт Калуш, в Гаях пов. Львів, в Перемилові пов. Гусятин

5)

ФОМА ҐОРДЄЄВ.

(З російского — Максима Ґоркого.)

(Дальше.)

— Вже завтра приїдемо в Астрахань.... — сказав раз отець.

— А він.... такий сам, як і всї?

— Ну, розуміє ся.... а якийже має бути?

— А за ним що є?

— Море.... називає ся Каспійске море.

— А що в нїм є?

— Риба, ти дивaку! Щож може бути у водї?

— Місто Китьож теж у водї стоїть?....

— То.... инше дїло! Власне був Китьож.... в нїм самі праведні люди жили.

— А на мори нема праведних міст?

— Нема.... — сказав Гнат, і помовчавши, по хвили сказав: — Вода морска гірка, і пити єї не можна....

— А за морем знов земля буде?

— Розуміє ся, чейже море мусить мати береги? Оно як миска....

— І знов суть міста там?

— І знов міста.... а якже инакше може бути? Тілько там вже не наша земля буде, а перска.... Бачив ти Перзів, котрі по ярмарку продають брескви і фиґи?

— Бачив.... — відповів Фома і задумав ся. Раз він спитав вітця:

— Чи ще більше єсть земель?

— Землї, брате.... о.... дуже много! Коли би по нїй все пішки ходити.... то й за десять лїт всю не обійшов би

— Довго оповідав Гнат синови о величенї землї, і наконець сказав:

— А все-таки не мож знати, як она велика і де єї конець.

— А на нїй все однакове?

— Напримір що?

— Міста і все....

— Ну, розуміє ся, міста суть такі, як они мусять бути.... Доми, улицї в них.... і всьо що до них належить....

Після многих таких розговорів хлопчина став рідше і не так заєдно дивити ся у даль питаючим поглядом своїх чорних очий.

Люди на пароходї любили єго, і він любив всїх тих добродушних хлопцїв, осмалених від сонця і вітру, весело жартуючих з ним. Они вирізували єму ріжні риболовні приряди, робили лодки з деревляної кори, бавились з ним, возили єго по рiцї в часї постоїв, коли Гнат ішов до міста за дїлами. Хлопчина часто чув, як з єго батька сьміялись, але не звертав на то уваги і нїколи не оповідав вітцеви того, що чув о нїм. Але раз, в Астрахани, коли на пароход набирали топливо, Фома учув голос Петровича, машиніста.

— Приказав валити тілько дров.... тьфу, що за нерозумний чоловік! Наладувати пароход по сам поклад, — а потім верещить.... машину, каже, псуєш часто, оливи не щадиш....

У відповіди почув ся голос сивого і воркітливого лотсмана:

— А все жажда єго безмежна.... дешевше тут топливо.... тому він і робить се.... Захланний як чорт!

— Ох, який він захланний!

Слово се, повторене кілька разів з ряду, вбило ся в память Фоми, і вечером, вечеряючи з вітцем, він нагле спитав єго:

— Тату!

— Що?

— Чи ти захланний?

На питаня вітця, він розповів єму бесїду лотсмана з машиністом. Лице Гната захмарилось і очи гнївно засьвітили ся.

— Ось що.... — промовив він і потряс головою. — Ну, ось.... ти їм не прислухуй ся. Они тобі не компанїя.... Ти з ними не приставай.... Ти їх паном, они твої слуги, сего не забувай. Коли оба захочемо, можемо їх всїх до одного на берег викинути.... они дешево коштують, і їх всюди повно, як собак нерізаних. Зрозумів? Они о мнї можуть много злого говорити. Але они то длятого говорять, що я їх неограничений пан. Тут цїле дїло в тім стоїть, що щастє маю і єсьм богатий, а богатим всї завидують. Щасливий чоловік у всїх людий є ворог....

По двох днях були вже на пароходї новий лотсман і новий машиніст.

— А де Яков? — спитав хлопчина.

— Я єго відправив.... прогнав.

— Чи за се? — догадав ся Фома.

— За те саме....

— І Петровича?

— І єго також....

Фомі подобалось те, що отець єго може так скоро змінити людий на пароходї. Він

в Довжневі пов. Сокаль, в Вербівци пов. Городенка, в Лешневі пов. Броди, в Мшанци пов. Теребовля і в Городници пов. Скалат. — 2. Принято до затверджаючої відомости, що подаия о заснованє читалень „Просьвіти“ внесли до намістництва громади: Гоголів пов. Сокаль, Попеляни і Лисиничі пов. Львів, Голобутів і Побук пов. Стрий, Плотича пов. Бережани. — 3 Рішено вислати на загальні збори філії „Просьвіти“ в Раві руській в дни 26 червня с. р. п. Короля, яко делеґата головного виділу. — 4. Принято справозданє п. Короля з віча просьвітно-господарского філії в Бережанах. — 5. Рішено вислати на загальні збори філії в Перемишли привітне письмо. — 6. Рішено віднести ся до п. Гукевича про написанє розвідки о законї ловецкім, а до п. Павлюка про годівлю кріликів. — 7. Рішено видрукувати 10.000 формулярів спису членів для читалень і 15.000 примірників малого молитвенника. — 8. Принято до відомости акт основний фонду запомогового о. Йосифа Шуховского пароха в Братківцях пов. Стрий для убогих учеників. — Принято 36 нових членів.

— Мундури для надзирателїв доріг і рік. Від жовтня сего року будуть державні надзирателї доріг і рік носити мундури такі самі як і урядники лиш з білими ґузиками і срібним шнурком та срібною рожею на шапцї. На ковнїрах будуть мати за ознаки срібну лопату і джаґан зложені навхрест, а замість шаблї будуть носити тесаки з цїсарским орлом на ручцї. Надзирателї доріг або т. зв. з нїмецка веґмайстри дістануть на мундур 180 К додатку.

— З Борислава доносять, що в новім закопі 805 м. глубокім, власности Микуцкого і С-ки, вибухає ропа під пятьох днїв з такою силою, що денно дає 20 до 30 ваґонів. На теренї галицкого банку кредитового виверчено закоп глубокий на 1.001·50 м. і доси ще не натрафлено на нафту. Є то найглубший закоп в Галичинї. Поглубленє его буде відбувати ся диямептовою системою.

— Великі огнї. В норвеґскім містї Лаврвік вибухнув дня 1 с. м. так великий огонь, що згоріло 150 домів а шкода виносить около мілїон корон. Огонь удало ся аж о півночи угасити. Лаврвік есть то місто над фиордом (скалистим заливом) тогож самого імени, що мав 12.000 жителів і есть досить торговельне. Оно вивозить головно зелїзо і дерево, а его підприємцї мають 84 кораблїв. — В Малій Азиї при анатольскій зелїзници погоріло знов місто Тулюк; згоріло 278 домів і 11.000 людий осталось без даху.

— За туманенє женитьбою. Львівский суд карний засудив вчера Валерияна Ґловачевского, торговельника овочів на 6 місяців тяжкої вязницї за то, що туманив служницю Марію Тебіну, обіцююча її оженити ся з нею і тим способом витуманював від неї через довший час гроші, а наконець ще й кпив собі з неї.

— Капітан від артилерії фальшівником почтових марок. В Софії викрили болгарскі власти ориґінальне обманьство на шкоду державного скарбу. Хтось вже від довшого часу фабрикував марки почтові і продавав їх по складах в цїлім краю. Аж ось недавно тому удало ся арештувати того, що продавав, і показало ся, що то був лиш аґент спілки, на котрої чолї стояв капітан від артилерії в Софії, якийсь Буковский. Він викрав був із арсеналу артилериї всї прилади до фотоґрафічного робленя марок і друкованя їх та підробляв їх так зручно, що їх зовсїм не можна було розріжнити від правдивих. На яку суму він і его спільники ошукали державу, ще не знати, але то здаєсь бути певною річию, що на богато тисячів.

— Коронні диямапти панї Гумбертової. Французскі часописи подають все ще цікаві оповіданя про мантійства панї Гумберт, котра звістно щезла десь без слїду. Одним із найцікавійших єї обманьств то безперечно история з французскими коронними диямантами. Як звістно, републиканьске правительство французске продало при кінци вісімдесяти а з початком девятьдесяти років всї диямапти, що належали колись до короли французских королїв і цїсарів. Хто купив такі диямапти, тому давала тогди посьвідку, що то дійстно коронні диямапти. В такий спосіб ті диямапти забезпечували їх властителеви не лиш саму цїну дорогого каміня, але й цїну вартости історичної. Звістно, що бувають люди, котрі люблять тим хвалити ся, що они мають щось такого, що колись було властностию якогось короля або цїсаря або бодай якогось великого достойника. Отже до таких людий очевидно мусїла належати й панї Гумбертова і тому в 1891 р. ніякий ювілер в Парижи не дивував ся, коли до-їдав ся, що такій богачцї як панї Гумберт забагло ся конче коронних диямантів. А то як показало ся панї Гумберт оперла на тій людскій примсї неаби яке обманьство.

Одного дня явив ся у париского ювілера Діморета посередник торговельний, що помагав продавати і купувати всїлякі дорогоцінности, і сказав єму, що має для него знаменитий інтерес: Панї Гумберт — він же прецї знає, що она дістала в спадщинї 100 мілїонів — хоче своїй сестрі, паннї Доріняк, котра має віддавати ся, дати на весїльний подарунок диямантову брошку, але якусь пишну, вартости 100.000 франків, а коли пан Діморе предложить лиш артистично викінчений рисунок такої брошки, то може бути певним, що дістане роботу. Пан Діморе подякував сердечно посередникови — бо й брошка вартости 100.000 франків то хоч би й для великого париского ювілера не щоденна робота, особливо ще коли хтось платить за ню добрими векслями — зробив рисунок брошки, дав его посередникови, а той поніс до панї Гумберт. За кілька днїв прийшов він знову і сказав, що панї Гумберт годить ся на рисунок, але хоче конче, щоби брошка була зроблена з коронних диямантів. — На то відповів ювілер, що він давнійше купив був на переторзї якусь малу часть коронних диямантів, але й зараз їх продав, а в сїй хвили годї єму заспокоїти бажанє панї Гумберт. Тогди посередник станув ювілерови в пригодї і сказав, що він знає такого чоловіка, котрий також на переторзї купив часть коронних диямантів, але тепер єсть у великих грошевих клопотах і продав би ті диямапти; він би їх продав навіть лиш за то що сам заплатив, скоро би хтось купив від него за готівку. На то сказав Діморе: Згода, куплю; нехай лиш принесе каменї і посьвідку, а дібемо торгу.

усьміхнув ся до вітця, і зійшовши на діл покладу, приступив там до одного матроза, котрий сидячи на земли, розкручував кусник линви, щоби зробити з того мітлу.

— Вже єсть новий лотсман, — сказав до него Фома.

— Знаємо.... Як ся маєш, Фома Іґнатіїч! Як ся спало?

— І машиніст новий...

— Машиніст.... Не жаль тобі Петровича?

— Ні....

— Так? А він для тебе такий ласкавий був....

— А чому він з тата сьміяв ся?

— Ов? Або він сьміяв ся?

— Сьміяв ся, я прецінь чув....

— Гм.... а отець також то чув?

— Ні, то я єму сказав....

— Ти.... Та-ак... — протягаючи сказав матроз, і замовчав, взявшись за роботу.

— А отець менї сказав: ти, каже, тут паном.... всїх, можеш прогнати, коли хочеш....

— Таке то дїло.... — сказав матроз, подивившись понуро на хлопчину, котрий оживлено чванив ся перед ним своєю властию пана. Від того дня почавши, замітив Фома, що люди на покладї відносили ся до него якось инакше, нїж перед тим: одні стали ще більше приязними і кречними, другі не хотїли говорити з ним, а коли й говорили, то сердито і зовсїм не забавно, як передтим бувало. Фома любив дивити ся, коли мили поклад, закотивши штани по колїна, або й цїлком скинувши їх, матрози з мітлами і щітками в руках, звинно бігали по покладї, зливали его водою з ведер, обризкували один другого, сьміяли ся, кричали, падали.... всюди течуть струї води, і живий шум людий зливає ся з єї веселим плюскотом. Давнійше хлопчина не лише не заваджав матрозам в тій веселій легкій роботї, але брав також живу участь в ній, обливаючи їх водою, і на їх погрози, що обіллють его водою, зі сьміхом утїкав.

Але по видаленю Петровича і Якова, він чув, що тепер всїм їм заваджає, нїхто не хоче бавити ся з ним і всї глядять на него з укоса. Здивований і смутний. він пішов з покладу на гору, до колеса розгонного, сїв там і згрижений став задумчиво глядїти на далекий синїй берег і зубчасте пасмо лїса на нїм. А в долинї на покладї весело плюскалась вода і матрози весело сьміялись. Єму дуже хотїлось іти до них, але щось не пускало его там.

— Держись від них здалека, — пригадались єму слова батька: — ти їх паном....

Тепер єму захотїлось що небудь крикнути до матрозів — щось грізного і розказуючого, так як отець кричить на них. Він довго думав над тим, — що би то крикнути? І не придумав нїчого. Минуло ще два три днї і він добре зрозумів, що люди не люблять его. Скучно єму стало на пароходї після того і все частїйше і частїйше із ріжноцьвітного туману нових вражінь виринав перед Фомою затемнений образ доброї і любязної тїтки Анфиссi з єї казками, усьмішкою і мягким, звучним сьміхом, від котрого на душу хлопчини віяло радістним теплом. Він все ще жив в сьвітї казок, але невидима і люта рука дійстности вже постійно врала ту красну і тонку паутину чудної ткапини, через котру хлопчина глядїв на все вокруг себе. Пригода з лотсманом і машиністом звернула увагу хлопця на окруженє его. Очи Фоми стали бистрійші; в них збудилась сьвідома себе жадоба, а в его питанях до вітця виявило ся стремленє — поняти, які то нитки і пружини кермують дїлами людскими?

Одного разу перед ним розіграла ся така сцена: матрози носили дрова, і один з них, молодий, кучерявий і веселий Єфим, переходячи з носилками через поклад парохода, голосно і гнївно говорив:

— Нї, то вже цїлком безсовістно! Не було зі мною такої угоди, щоби я дрова носив. Як один є матроз, тодї ясно, що він має робити.... але щоби ще й дрова носити.... то спасибіг за то! Се значить дерти з мене ту шкіру, котрої я не продав.... то вже безсовістно! Добре ти вмієш соки з людий витискати!

Хлопчина чув ту воркітню і знав, що дїло дотичить его вітця. Він видів і се, що хотяй Єфим воркотить, але на носилцї у него дров більше, як у инших і ходить він скорійше. Нїхто із матрозів не відповів на воркітню Єфима і навіть той котрий працював разом з ним, мовчав, часом лише протестуючи против запалу, з яким Єфим накладав дрова на носилку.

— Буде! — забурмотїв він — чей не на коня ти накладаєш!

— А ти, знай, мовчи! Впрягли тебе, то й неси та не кидай ся.... І коли кров з тебе будуть ссати, також мовчи.... Що ти можеш сказати?

Нараз звідкись з'явив ся Гнат, підійшов до матроза і — ставувши против него — остро спитав:

— Про що говориш?

— Говорю.... як умію.... — затинаючись відповів Єфим. — Умови здаєсь не було з нами.... щоби мовчати....

— А хто то кров ссати буде? — погладжуючи бороду, спитав Гнат.

Матроз понявши, що его прихоплено, і видячи, що нїкуди єму утечи, кинув з рук полїно, витер долонї о штани і дивлячись просто в лице Гната сьміло сказав:

— А чи не правда моя? Не ссеш ти кров?

— Я?

— Ти!

Фома бачив, як отець замахнув ся рукою, роздав ся ляск і матроз тяжко упав на дрова. Він сейчас підніс ся і знов став мовчки працювати.... На білу кору березових дров капала кров із его розбитого лиця; він обтер єї рукавом сорочки, глянув на рукав і мовчки зітхнув. А коли він ішов з носилкою побіч Фоми, на лици его, у горі носа, дрожали дві великі грубі сльози, а хлопчина видів їх....

Обідаючи з вітцем він був задумчивий і споглядав на Гната з боязнию в очах.

— Ти чому захмурив ся? — ласкаво спитав его отець.

— Оттак...

— Може нездоров?...

— Нї!...

— Отже.... Ти скажи, коли що тобі єсть...

В кілька днів опісля приніс посередник пану Діморетови правдиві коронні диаманти, і взяв від него 75 тисячів франків. Брошку для панни Доріняк зроблено і відставлено пани Гумберт за ціну 100.000 франків. Діморе сховав до портфелю векслі платні що три місяці, котрі в прочім єму ніколи не виплачено, і заплатив посередникови подвійну провізию за то, що він раз нараїв єму роботу для пані Гумберт, а відтак, що поміг купити коронні диаманти. Але хто би гадав, що ціла справа закінчила ся на тім, що пані Гумберт не хотіла виплатити ювілерови векслів, той очевидно не знав би ґеніяльности сеї великої мантійки, котра на коронних диамантах заробила більше як 100.000 франків. А то ось як було.

Той посередник юбілерский то був поліцийний помічник пані Гумбертової. Він знав, що Діморе не має ніяких коронних диамантів. Але з другої сторони пані Гумберт купила через посередництво тогож самого аґента, коронні диаманти від якогось торговельника диамантів — розуміє ся на кредит. Отже тоті, нібиби її диаманти продала зараз Діморетови за 75.000 франків, а відтак дістала їх назад з брошкою вартости 100.000 франків, за котру також лиш векслями заплатила. Ледви що мала брошку в руках як і зараз заставила єї в банку за 40.000 франків, отже крім брошки з диамантами мала ще 115.000 франків готівкою. З того мусіла очевидно заплатити й грубу провізию посередникови, бо коли єму ювілер Діморе думаючи, що робить честний інтерес заплатив 10.000 франків, то чей пані Гумберт мусіла заплатити єму далеко більше, бо він же преці знав, що поправді робить ся. Але на тім не скінчило ся, що ювілер Діморе стратив по правді 85.000 франків; він брав від пані Гумберт ще й всіляку иншу роботу так, що она завинила єму остаточно 1,800.000 франків. В р. 1895, отже в чотири роки по замовленю брошки з коронними диамантами щез Діморе без сліду з Парижа й до нині не знати, що з ним стало ся. Він працював через пятьдесять літ щоби доробити ся маєтку, аж ось якась мантійка за кілька літ єго зовсім зруйнувала.

Телеґрами.

Рим 5 липня. Часопись Capitale доносить, що король Віктор Емануель ві второк або середу виїздить до Росиї. Король поїде на Тироль, Саксонію до Вильна, а звідтам просто до Петербурга. Назад верне тою самою дорогою. Італіяньский король забавить три дни в Росиї, а то один день в Петергофі, один в Петербурзї, а третий на маневрах. Та сама часопись пише, що цар Николай приїде до Риму в першій половині жовтня.

Льондон 5 липня. Здоровлє короля Едварда постійно поліпшує ся. Король пересиджує кождого дня по кілька годин на умисно устроєнім фотели і приглядає ся крізь вікно хорошому паркови коло палати.

Лісбона 5 липня. Бури, що виеміґровали були до Портуґалії зложили тепер присягу Анґлії і дня 10 липня від'їздять до Афрпки полудневої на анґлійских кораблях.

Відень 5 липня. З Будапешту доносять, що дальші угодові переговори відбудуть ся аж в половині серпня.

Надіслане.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

— Сильний ти.... — нараз задумчиво промовив хлопець.

— Що, я? То нічо.... Бог не поскупив мені також і сили....

— Як ти єго перед тим тріснув! — тихо відозвав ся хлопчина, спустивши голову.

Гнат ніс до рота кусник хліба з кавіяром, але рука єго задержалась, здержана словами сина; він допитливо глянув на єго склонену голову і спитав:

— Ти... о Єфимку думаєш, що?

— Так.... до крови.... і як він переходив потім, так плакав.... — півголосом розказував хлопчина.

— Гм.... — перецідив Гнат, пережуваючи кусник. — Щож, тобі жаль єго?

— Жаль! — зі слезами в голосі сказав Фома.

— Ну так.... отже то так ... — промовив Гнат. Потім, помовчавши хвильку, наляв чарку горівки, випив єї і промовив нереконуючо і остро.

— Жалувати єго нема за що... За много він ругав, то і дістав, кілько належало... Я єго знаю: він добрий парень, працьовитий, сильний і не дурний. Ну, а резонувати не єго діло: резонувати я можу, тому що я... паном. То не така проста річ, бути паном... Від пощочини він не помре, а мудрійший буде... Так... Ох, Фомо! Дитина ти... і нічого не розумієш... а треба мені учити тебе, як жити маєш... Може вже немного лишилось житя мого на земли...

Гнат замовк, випив ще горівки і знов поучаючо почав говорити:

— Жалувати людий треба... то добре робиш. Тілько треба з розумом жалувати... З початку приглянь ся чоловікови, переконай ся, що він за один і яка з него може бути користь? І коли видиш: що то сильний і спосібний до праці чоловік, тоді пожалуй і поможи єму. А коли він слабий і до праці нездатний, то плюнь на него і іди дальше. А ти й знай, що котрий чоловік много жалує ся на все і охає та стогне, той не варта й шелюга і неварто жалувати єго та ніякої користи єму не принесеш, колибись єму і поміг...

....Живучи у хрестного вітця, надивив ся ти там на ріжну зволоч: ті путники, ті що ласкавий хліб їдять, нещасливі і всякі хроби.... О них забудь... то не люди а скорупа, з котрих жадного хісна нема... То щось в роді як блощиці, блохи і инша комашня... І не для Бога они жиють; у них нема жадного Бога, а лиш імя Єго надармо призивають, аби дураків розжалобити і при помочи їх милосердия наповнити собі жолудок. Для жолудка свого і живуть они і кромі пития, жертя, спаня та нарікання, они нічого не уміють робити... і они шкодять лише душі. Лише спотикаєш ся через них. А добрий чоловік між ними, як сьвіже яблоко між гнилими, може скоро зіпсути ся, а користи з того ніхто не буде мати... Ти ще малий, от що... не можеш поняти моїх слів... Ти тому помагай, котрий в біді єсть... він може не попросить у тебе помочи твоєї, але ти сам догадай ся і поможи єму без єго просьби... а коли він гордий і твоя поміч може єго обидити, ти не дай єму пізнати, що помагаєш... Ось як треба робити, тілько розумно! Тут... єсть річ така: упали, приміром, дві дошки в болото — одна зігнила, а друга добра, здорова дошка. Що ти тут повинен зробити? З гнилої дошки який хосен? Ти лиши єї, нехай в болоті лежить, по ній можна перейти, аби ніг не замарати.... А здорову, ту піднеси і постав на сонце; она як не тобі, то другому може придати ся. Так то, мій сину! Слухай мене і не забудь того... Та-ак... а Єфимка нема за що жалувати... з него добрий парень і він знає свою ціну... з него пощочиною душу не виженеш... Я лиш перечекаю тиждень часу і тогди поставлю єго до колеса розгонного, а там він в недовзі і лотсманом буде... а коли єго капітаном зробити, він не убоїть ся, добрий з него буде капітан. Так ростуть люди... Я, сину, сам ту науку перейшов.... і також не мало набрав ся в лице в єго віці.... Нам, сину, всім житє не рідна мати... а нашою строгою панею оно є.

Дві години говорив Гнат з сином; говорив він єму о своїй молодости, о трудах своїх, о людях і о їх великій силі — слабости, о тім, як они люблять і уміють удавати нещасливих длятого, щоби жити на рахунок других, і знов о собі, о тім, як з простого робітника він став паном великого підприємства.

Хлопчина слухав єго бесіди, дивив ся на него і відчував, що отець якось все близше до него зближає ся. І хотяй в оповіданю вітця не було того, в що були богаті казки тітки Анфисси, але за те було в них щось нового — більше ясного і зрозумілого ніж в казках, а не менше інтересного, як они. Маленьке серце почало сильно і горячо бити і єго щось тягнуло до вітця. Гнат, бути може, по очах сина відгадав єго чувства: він нагально встав з місця, вхопив єго на руки і кріпко притиснув до груди. А Фома обняв єго за шию і притулившись лицем до єго лиця, мовчав і віддихав голосно.

— Синочку... — тихо шептав Гнат. — Мій ти любий.... моя ти потїхо... учись, доки я жию... ах, як тяжко жити!

Серце сина дрогнуло від того шепоту, він стиснув зуби і горячі слези покотились з єго очий...

До того дня Гнат не викликав в синї жадних особливших чувств: хлопчина привик до него, придивляв ся єго величезній поставі, трохи бояв ся єго і в тім часї знав, що отець зділає для него все, о що лише попросить. Бувало, Гната нема дома, день, два, тиждень, ціле літо — Фома як би не замічав єго неприсутности, позаяк був опанований любовю своєю до тітки... Вернув Гнат, і хлопчина тішив ся, але ледви сказавби він — чому? чи приїздом вітця, чи забавками, котрі єму привіз? А тепер, коли побачив Гната, Фома біг єму на стрічу, брав за єго руку, сьміючись дивив ся в єго очи і — тужив, коли через дві три години не видів єго. Отець став інтересний для него, і розбуджуючи в нїм цікавість, постепенно розвивав любов і поважанє для себе. Кождим разом, коли разом були, Фома просив вітця:

— Тату! розкажи що о собі...

(Дальше буде)

Промисл краєвий!
Лиш власний виріб!
Ґаранция змісту!
а крім того і походженя!

НАВОЗИ
штучні

поручає
під контролею стациї досьвід в Дублянах зістаюча фабрика

I. гал. Товариства акц. для промислу хемічного

давнїйше
„Спілки командитової“
ЮЛІЯ ВАНҐА

у Львові
ул. Косцюшка ч. 10.

Цїнники на жадане висилаємо відворотно.
Цїни весняні лишають ся незмінені.

„НЕКТАР“
Головний склад у Відни, VI., Webgasse 28.

Товариство для торговлї і складів чаю
Братів К. і Ц. Попов у Москві.

Ц. і к. надворні доставцї Австро-Угорщини. Доставцї Двора царско-росийского
Надворні доставцї кор. Вел. королїв: Грециї, Швециї і Норвеґії, Бельґії і Румунії.

Золотий медаль в р. 1892. **Grand prix** в р. 1900, найвисша відзнака на загальних виставах в Парижи,

Grand prix найвисша відзнака на виставі в Антверпії 1894 р.

Золотий медаль найвисша відзнака на виставі в Штокгольмі 1897 р.

Цїнник.

Цїни в коронах за одну коробку росийскої ваги (1 фунт. рос. = 410 ґрам.)

Вага пачки в фунт. рос.	Nr. 0	1	2	3	5/4	4	5	6	7	8	Чай з Цейльону
1/1	15·20	11·—	10·—	9·—	8·20	7·60	6·70	5·80	5·20	4·30	6·70
1/2	7·60	5·50	5·—	4·50	4·10	3·80	3·35	2·90	2·60	2·15	3·35
1/4	3·80	2·75	2·55	2·25	2·05	1·90	1·70	1·45	1·30	1·10	1·70
1/8	—	—	—	—	1·05	—·95	—·85	—·75	—·65	—·55	—·85

При закупні за 20 корон, транспорт і опаковане безплатно.

Аґенция дневників Ст. Соколовского Львів, Пасаж Гаусмана ч. 9, — приймає пренумерату і оголошеня до всїх дневників краєвих і заграничних. В тій аґенциї находить ся також головний склад і експедиция „Варшавского Тижневника ілюстрованого“. До „Народної Часописи“ і „Ґазети Львівскої“ може приймати оголошеня виключно лиш та аґенция.

Дуже величавий образ комнатний
представляючий
„ПРИЧАСТЄ“
мальований артистом Єзерским в природних красках.
Величина образа 55×65 цтм.
Цїна образа **6 корон** разом з почтовою пересилкою.
Набути можна у
Антона Хойнацкого
Львів, ул. Руска ч. 3.

MAYER'S-CONVERSATIONS LEXIKON

Цїле цїлком перероблене і побільшене видане, повне.

В 17-ох дуже хорошо оправлених томах з шкіряними хребтами і рогами, обіймає: **100.000** статей, **17.500** сторін тексту, **10.000** ілюстраций, карт і плянів, **1000** таблиць і додатків, **158** ілюстраций хромолітогр., **290** карт.

Крім того два томи доповняючі і один том спису (Registerband).

Разом 20 томів по зр. 6.

Поява нового виданя того твору, одинокого в загальній лїтературі, єсть лїтературним явищем не малої ваги. Розійшлось єго в 4-ох виданях більше як півтора міліарда примірників і придбало собі заслужену славу, як найвеличавійший сучасний твір, як словар людского знаня.

Той лексикон можна дістати в комплетї, всі томи нараз на сплату **по 3 зр. місячно.**

Замовленя приймає **А. ЛЯНДОВСКИЙ**, Львів, Пасаж Гаусмана.

СТЕЛЛЯ найновійший інструмент сальоновий швайцарский, самограй, ноти металеві без ґачиків в ріжних величинах. Продає **Соболевский** годинникар у Львові, площа Марийска (готель француский).

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).